

Rapport

"Inval met een luchtje?" Rapport over een klacht over de politiechef van de regionale eenheid Rotterdam te Rotterdam.

Datum: 28 juni 2013

Rapportnummer: 2013/078

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat ambtenaren van het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid (nu politie-eenheid Rotterdam) zonder voldoende verdenking zijn woning zijn binnengetroten.

Algemeen

Op woensdag 30 november 2011 is de politie bij afwezigheid en dus ook zonder toestemming van verzoeker binnengetroten in zijn woning met een schriftelijke machtiging van een hulpofficier van justitie. De politie had het vermoeden dat er zich in de woning een wietplantage bevond. In de woning werd niets aangetroffen dat kon duiden op de (vroegere) aanwezigheid van een hennepplantage. De eveneens aanwezige medewerkers van het energiebedrijf constateerden wel dat er iets niet in orde was met de gasmeter. Hierop hebben zij in overeenstemming met het daarvoor geldende beleid zowel de gasmeter als de elektriciteitsmeter afgesloten en vervangen.

Verzoeker klaagt er over dat het optreden van de politie onzorgvuldig en onterecht was. Er was zijns inziens onvoldoende reden om aan te nemen dat er sprake zou kunnen zijn van een hennepplantage in zijn woning. De conclusie dat op grond van één melding en beelden van een warmtebeeldcamera er sprake is van een in werking zijnde hennepplantage in een woning is volgens verzoeker wel erg prematuur. De beoordeling door de politie van de toestand op basis van de ter beschikking staande gegevens heeft daarom volgens hem op een niet-professionele wijze plaatsgevonden, waardoor de machtiging de woning te betreden op onjuiste gronden is gegeven.

De politie zegt dat zij wel voldoende reden had om de aanwezigheid van een hennepplantage te vermoeden. Zo roken meerdere opsporingsambtenaren een hennepplucht in de directe omgeving van de woning van verzoeker en wees een warmtemeting door het energiebedrijf uit dat er sprake was van een afwijkend beeld. Toen na binnentreden bleek dat er geen in werking zijnde hennepplantage was en zij nog wel een hennepplucht roken zijn zij op zoek gegaan naar de bron hiervan. In de tuin bleek een plant, een bodembedekker, deze geur te verspreiden. De oorzaak van het afwijkende warmtebeeld is niet verder onderzocht.

Visie verzoeker

Met betrekking tot de geur

Met betrekking tot de waargenomen wietlucht zegt verzoeker ten eerste dat hem door de politie is medegedeeld dat in ongeveer de helft van het aantal meldingen van een hennepplucht er in de praktijk niets aan de hand blijkt te zijn. Die wetenschap alleen al zou de politie tot extra voorzichtigheid hebben moeten manen.

Ten tweede stelt hij dat de geur niet afkomstig geweest kan zijn van de in zijn tuin aanwezige bodembedekkers. De bodembedekker die een wietlucht produceert is de in de zomermaanden bloeiende "Perzische Kruisplant" (*Phuopsis Stylosa*). Nu de inval in november was kan het de geur van deze plant niet geweest zijn. Bovendien zou de plant alleen geur afgeven als het vochtig is en het was de dag van de inval droog. Bovendien mag van een op het gebied van drugs en wiet gespecialiseerde politieambtenaar worden verwacht dat hij het onderscheid kan maken tussen de geur van een hennepplant en de geur van het plantje dat in verzoekers tuin stond. Verzoeker begrijpt dan ook niet dat de betrokken politieambtenaren een duidelijk waarneembare constante lucht van hennep hebben waargenomen.

Met betrekking tot de warmtemeting.

Verzoeker stelt dat het begrip "afwijkend" warmtebeeld niet nader onderbouwd is door de politie. Volgens verzoeker zou het afwijkende beeld goed veroorzaakt kunnen zijn omdat in de achterliggende ruimte zich de cv-installatie met boiler bevindt. Tevens bevindt zich direct onder het raam een radiator.

Visie politie

Met betrekking tot de geur

Een politieambtenaar verklaarde een anonieme melding te hebben gedaan vanwege een sterke hennepplucht in de directe omgeving van de woning van verzoeker. Hij had dit geroken toen hij daar langs fietste. Omdat de melding van een politieambtenaar afkomstig was, is deze als geloofwaardig en betrouwbaar aangenomen. Operationeel wordt nooit afgegaan op één enkele melding inzake een mogelijke hennepkwekerij. Meldingen worden veredeld en er dienen tenminste twee signalen te zijn alvorens over te gaan tot een onderzoek in de woning. Om die reden is overgegaan tot een warmtemeting om op deze manier vast te stellen of er sprake is van een afwijkend warmtepatroon. Toen dit het geval was, is besloten een onderzoek te doen in de woning van verzoeker.

Toen in de woning geen hennepplantage werd aangetroffen zijn de politiemensen op zoek gegaan naar de bron van de op dat moment nog steeds waargenomen hennepplucht. In de tuin van verzoeker werd een plant aangetroffen, volgens de korpsbeheerder vermoedelijk de *Phuopsis Stylosa*, die afhankelijk van de tijd van het jaar en de weersomstandigheden,

een hennepplucht kan veroorzaken.

Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman reageert de politie op vragen hieromtrent dat naar aanleiding van deze klacht binnen de toenmalige politieregio Zuid-Holland-Zuid onder de taakaccenthouders hennep foto's en documentatie van de Phuopsis Stylosa verspreid zijn om hier in de toekomst rekening mee te houden. Het is echter volgens de politie niet ondenkbaar dat hennep telers als afleiding voor de politie de Phuopsis Stylosa in de tuin zetten.

Met betrekking tot de warmtemeting

De Regionaal Coördinator Hennep van de politie verklaarde dat er op zijn verzoek twee weken voor het binnentreden door een fraude-inspecteur van het energiebedrijf in zijn bijzijn een warmtemeting bij de woning is uitgevoerd. Daarbij werd een afwijkend warmtebeeld geconstateerd bij een raam aan de achterzijde van de woning. Op het moment dat de warmtemeting werd uitgevoerd rook hij, evenals de medewerker van het energiebedrijf, een sterke hennepgeur vlak bij de woning. Tevens staat in het proces-verbaal van bevindingen dat er een zacht zoemend geluid werd gehoord nabij de deur van de inpandige garage. De warmtecamera is van het energiebedrijf en wordt uitsluitend gebruikt door de fraude-inspecteurs van dit bedrijf. Volgens de politie is men hier voor opgeleid en kan men de opnames – mede uit ervaringen – beoordelen. In de onderhavige situatie is nadien niet gebleken wat de oorzaak van de afwijkende warmte op dat moment kan zijn geweest. Over het zoemende geluid wordt in de verdere afhandeling van de klacht niet meer gesproken.

Beoordeling

Beoordelingscriterium

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Eén hiervan is het huisrecht. Een overheidsinstantie mag niet zonder toestemming van de bewoner een woning binnengaan, behalve in bij de wet bepaalde gevallen. Uitgangspunt is dat mensen zonder bemoeienis van de overheid in hun huiselijke omgeving moeten kunnen leven. Wanneer een bewoner geen toestemming geeft of, zoals hier, niet thuis is mag een overheidsfunctionaris een woning alleen binnengaan indien daarvoor een wettelijke basis is.

De politie mag op basis van de Opiumwet een woning doorzoeken in door de wet omschreven situaties. Enkele vormvoorschriften (bijvoorbeeld de schriftelijke machtiging) zijn geregeld in de Algemene wet op het binnentreden. De politie moet redelijkerwijs vermoeden dat er in de woning een strafbaar feit van de Opiumwet wordt gepleegd. In de rechtspraak zijn een aantal grenzen bepaald. Zo is bijvoorbeeld een anonieme melding alleen niet voldoende om een woning te doorzoeken. Als de politie de informatie verifieert

door middel van verder onderzoek kan dat wel voldoende zijn voor een verdenking van overtreding van de Opiumwet.

Beoordeling

De politie heeft het vermoeden van de aanwezigheid van een hennepplantage in de woning van verzoeker gebaseerd op enerzijds de door diverse personen waargenomen hennepvlucht buiten de woning en een warmtebeeldmeting waarbij werd geconstateerd dat er een afwijkend warmtebeeld van de woning was.

Deze twee aanwijzingen tezamen vormden volgens vaste jurisprudentie van de strafrechter voldoende grond voor een redelijk vermoeden dat er in de woning een in werking zijnde hennepplantage aanwezig was. Daarom was het verlenen van een machtiging tot binnentreden om de woning te doorzoeken niet onbehoorlijk. De klacht van verzoeker hierover is niet gegrond.

Vaststaat dat de geur en het warmtebeeld niet hun oorzaak vonden in een hennepkwekerij in de woning van verzoeker. Bij binnentreden werd er immers niets aangetroffen. De politie geeft hieromtrent aan dat de geur van een in werking zijnde hennepplantage niet te onderscheiden is van de geur van bepaalde bodembedekkers. Voor de verkeerde gevolgtrekking uit de warmtemeting wordt door de politie aangegeven dat nadien niet is gebleken wat de oorzaak van het afwijkende warmtebeeld kan zijn geweest.

Uit deze klacht blijkt wel dat het raadzaam is om in de toekomst extra bedacht te zijn op de aanwezigheid van deze bodembedekker. Het verheugt de Nationale ombudsman dan ook dat er naar aanleiding van deze klacht hiervoor de aandacht is gevraagd onder de taakaccenthouders hennep. Wel is het jammer dat niet ook nader onderzocht is hoe het komt dat er een afwijkend warmtebeeld waarneembaar was bij de woning.

Tenslotte merkt de Nationale ombudsman op dat het hem heeft verbaasd dat de door een politieambtenaar gedane melding aanvankelijk als anonieme melding is aangemerkt. Nu al spoedig erkend is dat deze van een politieambtenaar afkomstig was, is er geen aanleiding om daarover een behoorlijkheidsoordeel uit te spreken.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politie van de regionale eenheid Rotterdam is niet gegrond.

Slotbeschouwing

De Nationale ombudsman ziet aanleiding om de aandacht te vragen voor het optreden van de politie gezien vanuit het perspectief van de burger. Het optreden van de politie is door hem niet afgekeurd omdat het aan de minimale vereisten die in de rechtspraak worden gesteld, heeft voldaan. Het uiteindelijke resultaat is echter voor verzoeker uitermate belastend geweest en dat terwijl hij onschuldig was.

Er was niemand thuis toen de politie besloot om binnen te treden. Toen verzoeker thuis kwam trof hij een verbroken voordeur aan en bleek dat zijn gas en elektriciteit was afgesloten. Het was eind november en het heeft enkele dagen geduurd voordat verzoeker weer was aangesloten. Tevens bleek dat er een slordig verslag van binnentreden werd aangeleverd en heeft verzoeker lang moeten wachten op een nieuw slot van dezelfde kwaliteit. Bovendien is het een feit van algemene bekendheid dat het een uitermate vervelende ervaring is dat er onbekenden in huis zijn geweest terwijl er niemand thuis was. De politie had ook kunnen wachten met binnentreden tot verzoeker thuis was, alhoewel de Nationale ombudsman er ook wel begrip voor op kan brengen dat het om praktische redenen niet altijd mogelijk is om te wachten tot een bewoner thuis is. Een dergelijk uitstel zal het opsporingsbelang echter niet schaden.

De Nationale ombudsman heeft deze zaken bij de beoordeling van de klacht niet meegewogen omdat de politie reeds excuses heeft aangeboden en de Nationale ombudsman bovendien niet bevoegd is om te oordelen over het handelen van het energiebedrijf. Maar staan blijft dat het optreden van de politie wel een grote impact heeft gehad. Kennelijk vormden de waargenomen wietlucht en de warmtemeting een onvoldoende zekere methode om tot een gegronde vordering te komen.

De Nationale ombudsman is verontrust over deze gang van zaken en overweegt het instellen van een onderzoek in bredere zin naar de criteria voor het binnentreden met het oog op ontmanteling van hennepplantages en de uitwerking hiervan in de praktijk.